

Begroting 2016 wethouder JW van de Kolk

Financiën

In lijn met het raadsvoorstel en de begroting 2016, geef ik een algemene toelichting op de financiële situatie van de gemeente Bedum.

Het financieel perspectief lijkt gunstiger dan vorig jaar. Een kleine plus voor 2016 en een meer dan sluitende meerjarenraming. Dat is positief. Deze begroting komt tot stand door de inzet van de medewerkers, maar ook door de constructieve opstelling van de raad. Dat is dan ook de reden waarom we de complimenten graag in ontvangst nemen, maar ook door- en teruggeven. Om het beste voor de inwoners van de gemeente Bedum te bereiken, hebben we elkaar nodig. Als college waarderen we het zeer dat daar ook door u invulling aan wordt gegeven.

Tegen het licht van de positieve begroting, wil ik wel benadrukken dat het financieel gesternte nog steeds onrustig is. Om maar met de deur in huis te vallen: het college vindt vanwege die risico's het schrappen of bijstellen van de OZB-verhoging nu niet aan de orde. Ook het afschaffen van hondenbelasting heeft niet onze steun: we hebben de inkomsten hard nodig. Daarbij is het goed om te zeggen dat onze gemeente het goed blijft doen op de gemeentelijke lijstjes van lokale heffingen.

Risico's liggen in het sociaal domein. Volgend jaar beslist u bijvoorbeeld over de begroting van de nieuwe uitvoeringsorganisatie. De instroom vanuit de WSW is stopgezet, tegelijkertijd loopt de rijkskorting per SW-werknemer gewoon door. Niet alleen de Participatiewet maar ook de decentralisaties op het gebied van jeugd en wmo zijn opgaven met grote financiële risico's.

Een ander financieel risico komt voort uit de gevolgen van de gaswinning. De scholen staan aan de vooravond van grote veranderingen, en ook is het de bedoeling dat tientallen sociale huurwoningen worden aangepakt. Dit brengt grote kosten met zich mee. Als je scholen versterkt, dan is het logisch dat je de scholen aanpast aan de eisen van deze tijd. Als je woningen verstevigt, dan heeft dat gevolgen voor de openbare ruimte, van oudsher een domein waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn. Van de NAM en de Nationaal Coördinator horen we de laatste tijd dat gemeenten ook hun financiële aandeel moeten leveren. Het kan echter nooit de bedoeling zijn dat gemeenten in financiële zin hier zwaar op worden aangesproken. Gemeenten hebben net als de inwoners niet gevraagd om de aardbevingen. Het is iets wat ons wordt aangedaan, en wat in allerlei opzichten grote gevolgen heeft voor al onze inwoners, kinderen én volwassenen. De gevolgen van de gaswinning leiden tot maatregelen, die ingrijpend zijn. In het Tweede akkoord tussen het Ministerie van Economische Zaken, provincie en twaalf gemeenten staat dat bevingsgerelateerde zaken niet voor gemeenterekening komen. Dat moet waargemaakt worden. Een optelsom van bijdragen zorgt ervoor dat zelfs een financieel gezonde gemeente, zoals Bedum, snel door haar hoeven zakt. Dat willen we ons niet laten gebeuren.

Een ander financieel risico is gelegen in het feit dat onzeker is dat alle ingeboekte bezuinigingen gehaald worden. Bijvoorbeeld omdat personele verplichtingen doorlopen. Vergeet ook niet dat we 100.000 euro als bezuiniging ingeboekt hebben vanwege een mogelijke herindeling. Het rijk is niet voornemens deze onterechte opgelegde rijkskorting te schrappen. Ook niet na herhaaldelijk aandringen van de VNG. Als je bovenstaande beschouwt, dan is het duidelijk dat de financiële risico's onverminderd groot zijn.

Tegen het licht van de ontwikkelingen blijkt dat het goed is geweest dat de raad vorig jaar een bezuinigingspakket heeft vastgesteld. Door dat besluit kunnen we nu zwarte cijfers schrijven. In het raadsvoorstel leest u dat voor enkele taakstellingen een stelpost is opgenomen, zoals groen en welzijn. Voor de goede orde: u beslist vanavond niet dat deze taakstellende bezuinigingen worden aangepast of geschrapt. Over de genoemde onderwerpen ontvangt u afzonderlijke raadsvoorstellen. Echter de posten worden niet voor niets vermeld, omdat we op grond van de huidige kennis stellen dat de kans groot is, dat ze niet ten volle en/of niet in een genoemd begrotingsjaar ingevuld kunnen worden.

Sport

Onder het kopje sport valt op dat het zwembadbestuur in haar begroting een tekort raamt van 25.000 euro. Het college wil echter het subsidiebedrag niet op voorhand extra verhogen. Dit omdat niet helder is hoe de personele lasten zich ontwikkelen. Voorgaande jaren slaagde het bestuur er steevast in de loop van het jaar de begroting beter in balans te krijgen. Die inspanning vraagt het college ook nu. Het is primair aan het bestuur om tot een goed evenwicht van inkomsten en uitgaven te komen.

Wat betreft VV Onderdendam: het college is niet voornemens om het sportveld te sluiten. Wel vinden we het in de rede liggen om met de club in gesprek te gaan over het onderhoud. Wij kunnen ons voorstellen dat meer taken worden overgeheveld. Het bestuur staat voor zo'n verkenning open. Het komend jaar komt het college terug op de uitkomsten van die gesprekken.

Wonen

Met regelmaat spreekt het college met Wierden en Borgen over de planningslijst. Deze lijst is niet vrijblijvend; op basis hiervan vragen we aan Wierden en Borgen visie, beleid en prestaties. We zien positieve ontwikkelingen, zoals de oplevering van de woningen aan de Almastraat en de bouw van het nieuwe Bederawalda. Ten aanzien van de grondexploitatie kan ik in antwoord op de vraag van de VVD toevoegen dat er een optie ligt op de bedrijfskavel naast de voormalige sportschool. Ook bestaat er interesse in een andere kavel langs het Boterdiep.

Terug naar Wierden en Borgen: In Onderdendam en de locatie Vogelzang mag er wat ons betreft een tandje bij. Echter, het is goed te beseffen dat de woningcorporatie ook voor grote opgaven staat. In het verzorgingsgebied van Wierden en Borgen zullen honderden sociale huurwoningen worden versterkt en verduurzaamd. Daarnaast is het zo dat landelijke wetgeving en de verhuurdersheffing investeringsmogelijkheden flink onder druk zetten.

De nieuwe woningwet nodigt gemeenten uit om nieuwe woonvisie te schrijven en te komen tot herijkte prestatieafspraken. De uitkomsten van de woningbehoefteonderzoeken binnen de regio Groningen-Assen en het aardbevingsgebied én een goede actuele wachtlijstanalyse bieden daartoe goede ingrediënten. Het is de bedoeling om het traject om tot nieuwe afspraken te komen volgend jaar te doorlopen. Het al dan niet invoeren van een blijverslening, waarmee ouderen hun woning kunnen aanpassen waardoor hun huis levensloopbestendig wordt, kan daarbij worden betrokken.

Enkele Vragen

Tot slot, voorzitter, zal ik enkele vragen bondig en helder beantwoorden:

De Omgevingsdienst werkt aan nadere afspraken met de gemeenten, zo komt er een productencatalogus. Eerder is een informatieavond belegd waartoe u bent uitgenodigd. Binnen het AB wil ik polsen of er een geschikt moment is om de raden nader te informeren over de ontwikkelingen binnen de dienst.

Wat betreft duurzaamheid sluiten we vooral aan bij bestaande initiatieven, zo staan volgend jaar de aanpak van de scholen en sociale huurwoningen op het programma. Ook ziet u de aandacht voor duurzaamheid terug bij uitwerking van het verlichtingsplan. Dit zijn zo enkele concrete voorbeelden.

Het CDA vraagt of er scheefgroei ontstaat tussen de hoogte van OZB voor woningen en bedrijven. Bedrijven worden op basis van vervangingswaarde gewaardeerd als verkoopcijfers van vergelijkbare objecten niet beschikbaar zijn. De wetgever schrijft ons voor dat op die wijze te doen. In geval van particulieren zijn die gegevens wel beschikbaar. Agrarische bedrijven worden trouwens, evenals woningen, in onze gemeente tegen marktwaarde getaxeerd.

De PvdA vraagt hoe het zit met de declaratie voor de inzet van onze mensen ten gevolge van het aardbevingsdossier: de kosten tot 1 mei 2015 zijn bij het ministerie ingediend. Momenteel wordt gewerkt aan de declaratie van 1 mei tot en 1 december 2015. Over beide declaraties vindt momenteel overleg plaats met de Nationaal Coördinator.

De ChristenUnie attendeert ons op de onzekerheid rond de invoering van de vennootschapsbelasting. Het is nog niet bekend wat de gevolgen zijn. Momenteel wordt per activiteit beoordeeld en vastgelegd of er sprake is van een belastingplicht. Zoals het nu lijkt zullen de gevolgen zich met name beperken tot de grondexploitaties. We weten nog niet wat dit financieel betekent.

Tot slot beantwoord ik nog een technische vraag van de VVD: u refereert aan de presentatie van de cijfers, de totalen, in het programma Economische Zaken op pagina 35. Op deze pagina 35 is de ontvangen rente en dividend van Essent cq Enexis meegenomen. Terwijl dit in het totaal overzicht, verderop in de begroting, wordt gepresenteerd onder de Algemene Dekkingsmiddelen.

Tot zover een reactie van mijn kant in eerste termijn.